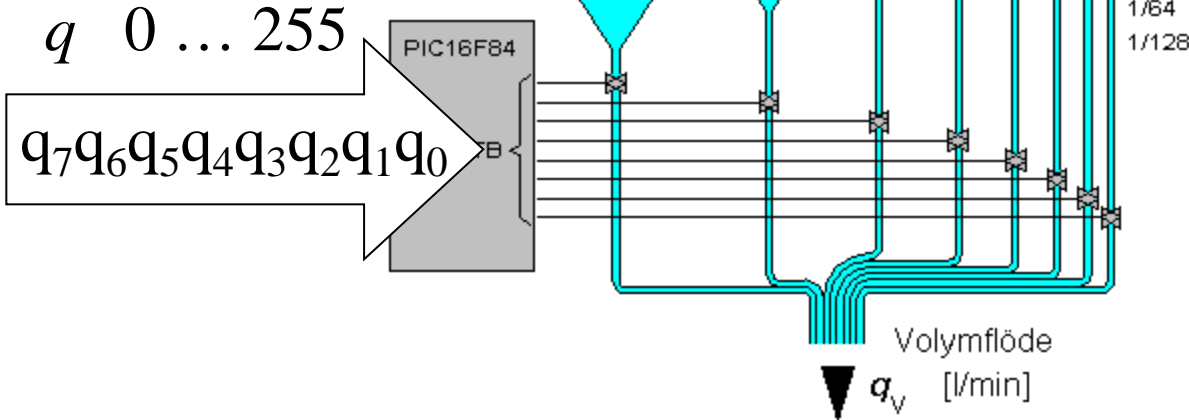

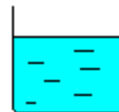
Digitalt eller Analogt

1 1/2 1/4 1/8 1/16 1/32 1/64 1/128
Binärkodade "trattar"

- digitalt:
 q 0 ... 255

- *Digital style*

- eller analogt?

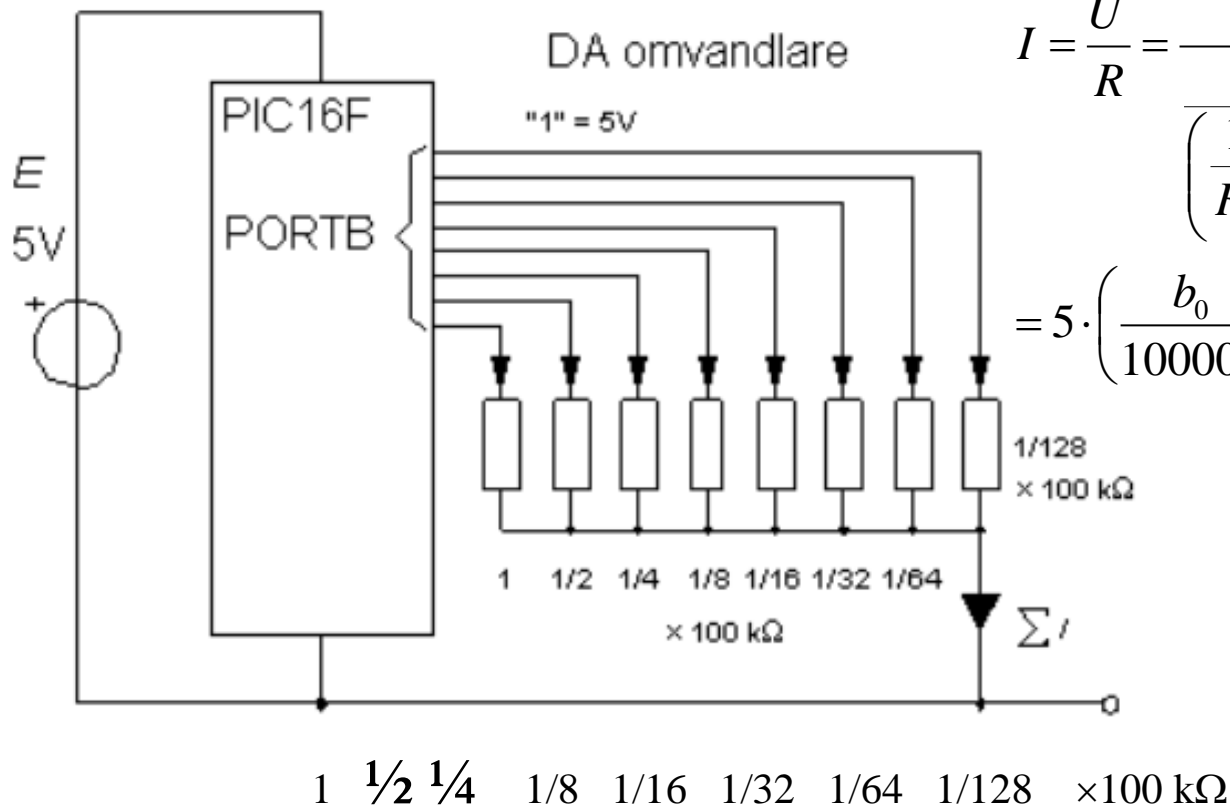

- *Old school*

Digital → Analog omvandlare?

$b_7 b_6 b_5 b_4 b_3 b_2 b_1 b_0$

- Binärkodade resistorvärden

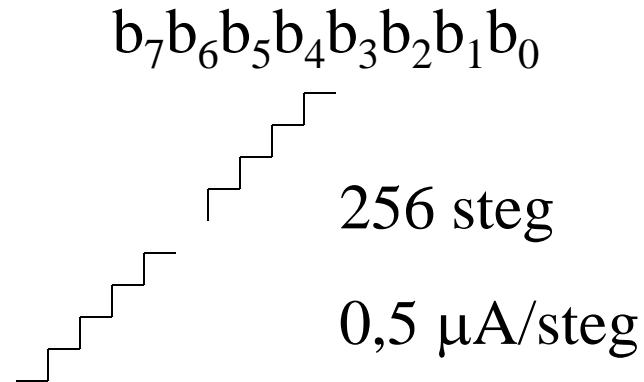
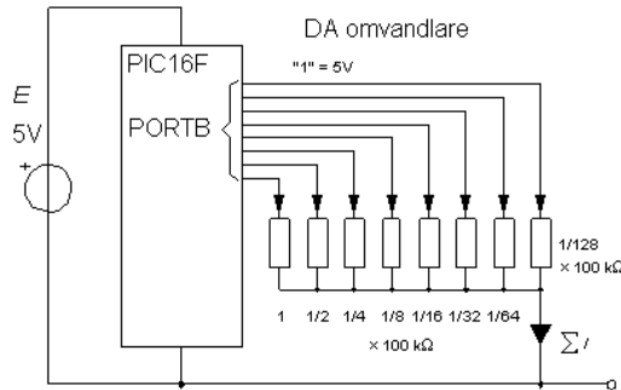

$$I = \frac{U}{R} = \frac{U}{\frac{1}{\left(\frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2} + \dots + \frac{1}{R_n}\right)}}$$

$$= 5 \cdot \left(\frac{b_0}{100000} + \frac{b_1}{50000} + \frac{b_2}{25000} + \dots + \frac{b_7}{781} \right)$$

Strömmen I är **summan** av strömmarna från de "binärkodade" resistorerna.

Digital → Analog omvandlare?

$$I = \frac{U}{R} = 5 \cdot \left(\frac{b_0}{100000} + \frac{b_1}{50000} + \frac{b_2}{25000} + \frac{b_3}{12500} + \frac{b_4}{6250} + \frac{b_5}{3125} + \frac{b_6}{1563} + \frac{b_7}{781} \right)$$

$$I_{\max} = 5 \cdot \left(\frac{1}{100000} + \frac{1}{50000} + \frac{1}{25000} + \frac{1}{12500} + \frac{1}{6250} + \frac{1}{3125} + \frac{1}{1563} + \frac{1}{781} \right) = 128 \mu\text{A}$$

Problem med toleranser

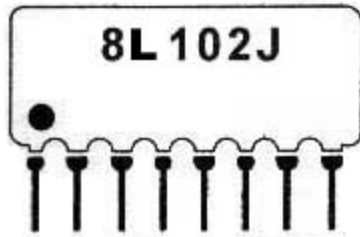
Binärkodade resistorer för 8 bitar.

Största resistorn *exakt* **100000 Ω** och minsta resistorn *exakt* **781 Ω** (helst 781,25)?

Det är svårt att tillverka så *olika* resistorer med snäva toleranser.

- Det finns en bättre lösning!

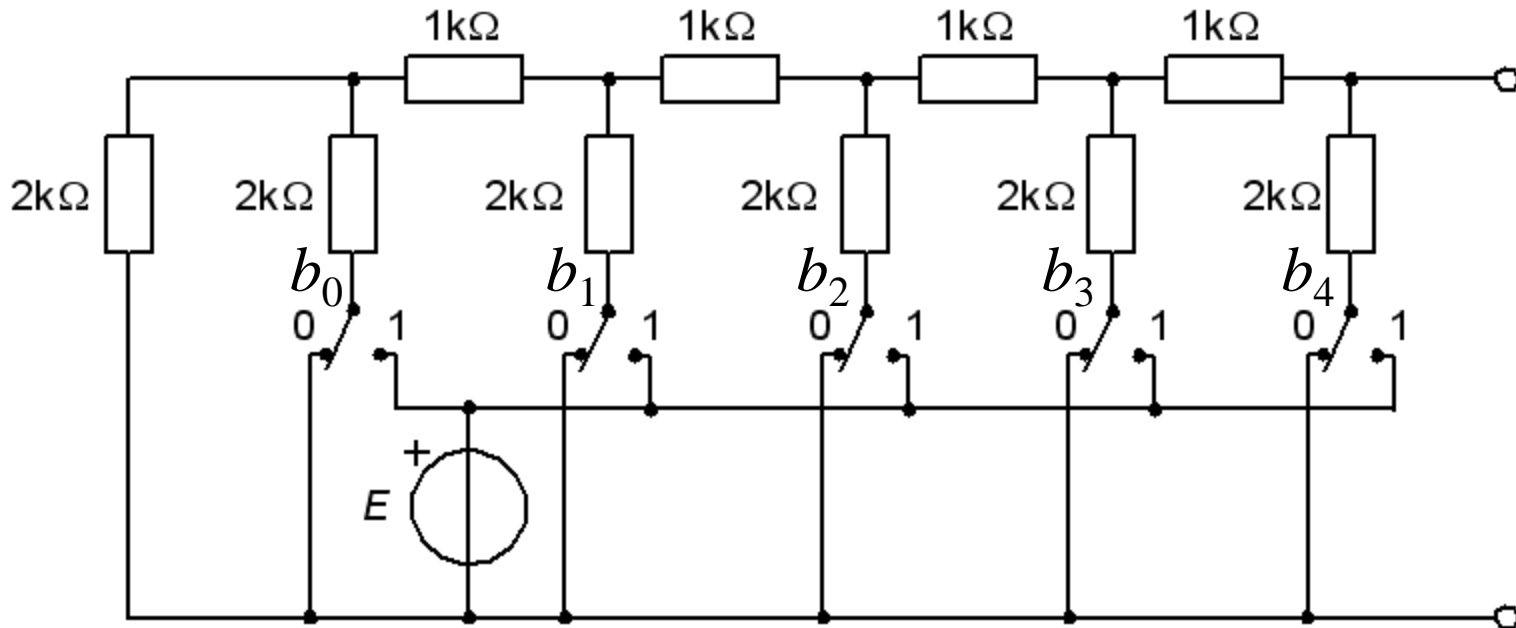
R2R-metoden.

R-2R-stegenät

$$b_4 b_3 b_2 b_1 b_0$$

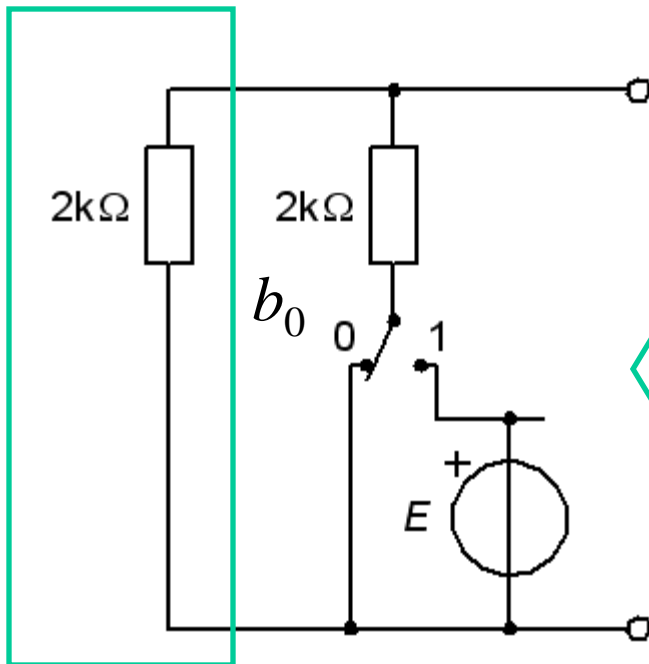
Bara *ett* motståndsvärde behöver tillverkas, R , och då är $R+R=2R$.
Man måste kunna tillverka många "lika" resistorer – det exakta värdet är inte längre det viktiga.

Tvåpolssatsens R_I

R2R-stegnet är inte så lätt att förstå sig på ...

Upprepad användning av tvåpolssatsen och superpositionssatsen är vad som krävs.

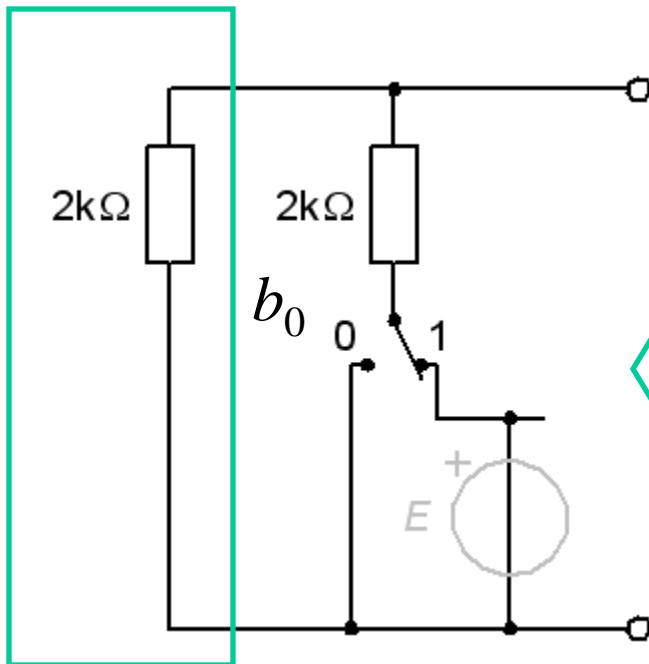
R-2R $b_0=0$ $R_I=?$

$R_I = ?$

$$R_I = \frac{2 \cdot 2}{2 + 2} = 1 \text{ k}\Omega$$

R-2R $b_0=1$ $R_I=?$

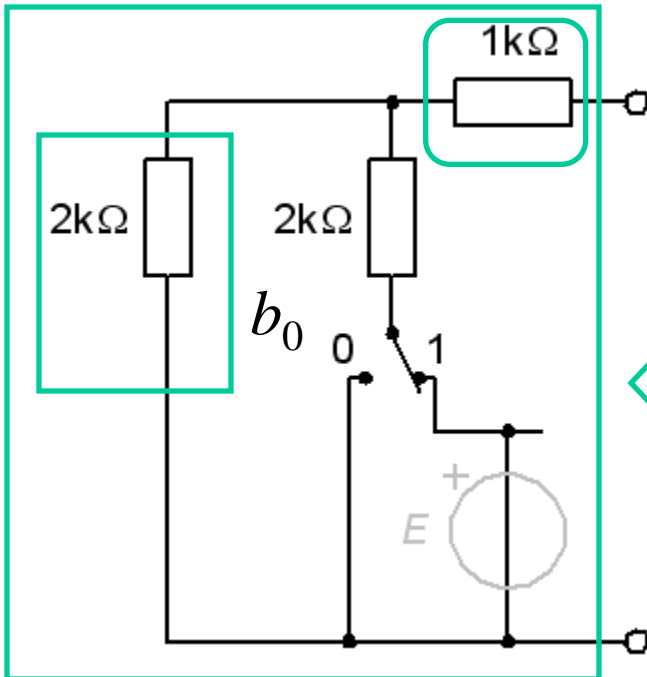

$R_I = ?$

$$R_I = \frac{2 \cdot 2}{2 + 2} = 1 \text{ k}\Omega$$

b_0 1 eller 0, samma inresistans!

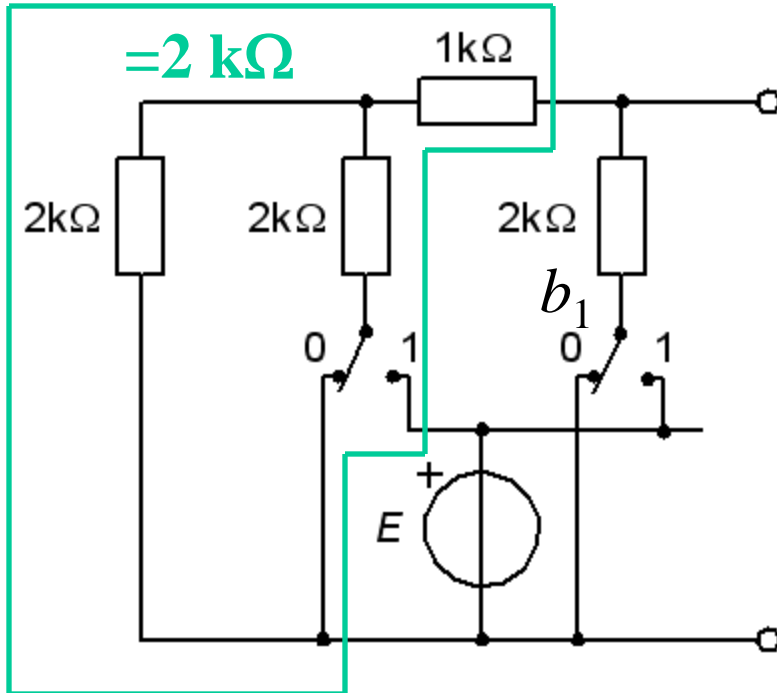
R-2R b_0 $R_I = ?$

$R_I = 1 + 1 = 2 \text{ k}\Omega$

Stegets totala resistans blir 2 k Ω .

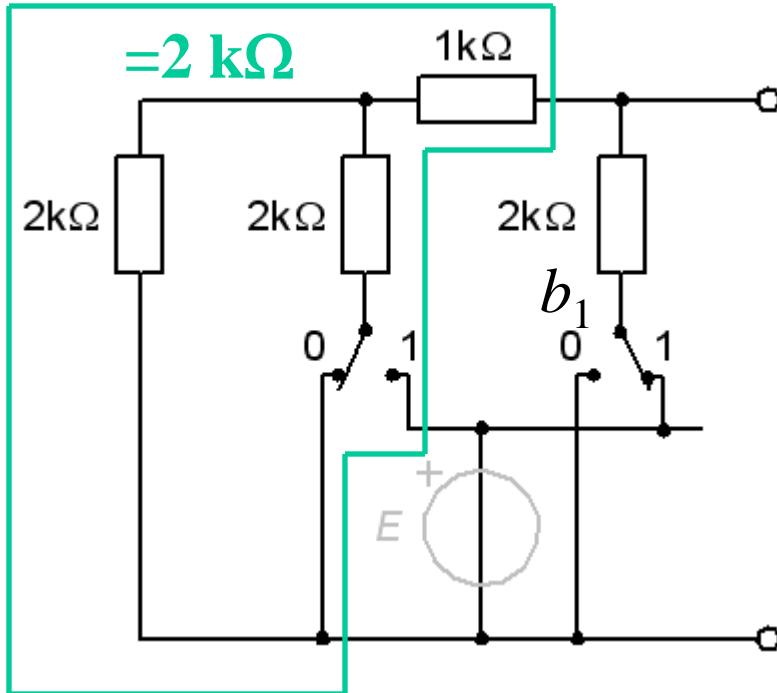
R-2R $b_1=0$ $R_I=?$

$R_I = ?$

$$R_I = \frac{2 \cdot 2}{2 + 2} = 1 \text{ k}\Omega$$

R-2R $b_1=1$ $R_I=?$

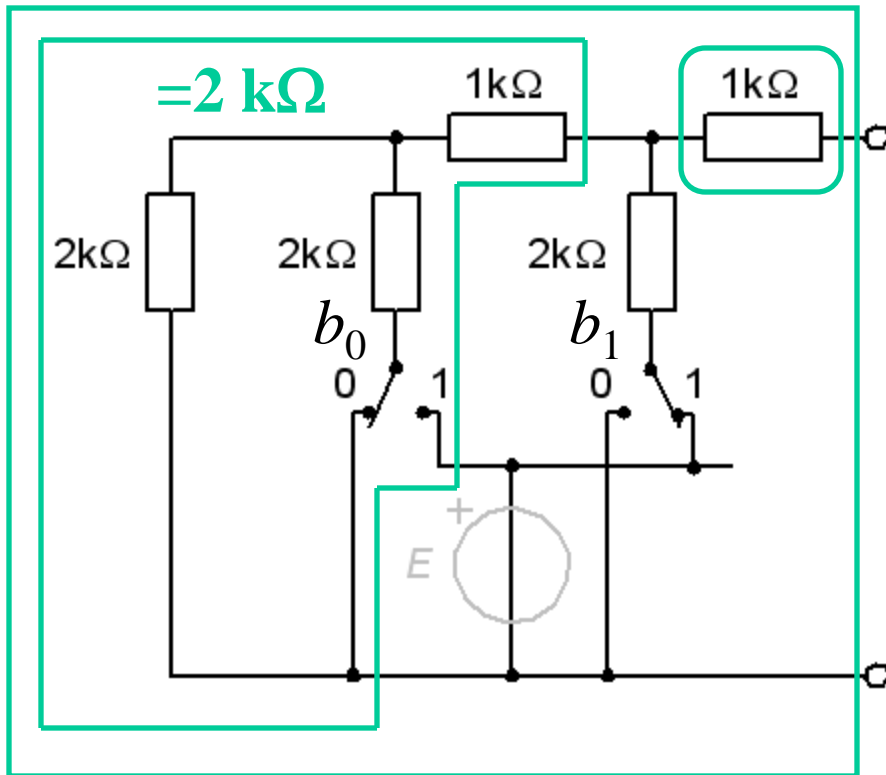

$R_I = ?$

$$R_I = \frac{2 \cdot 2}{2 + 2} = 1 \text{ k}\Omega$$

b_1 1 eller 0, samma inresistans!

R-2R b_1 $R_I = ?$

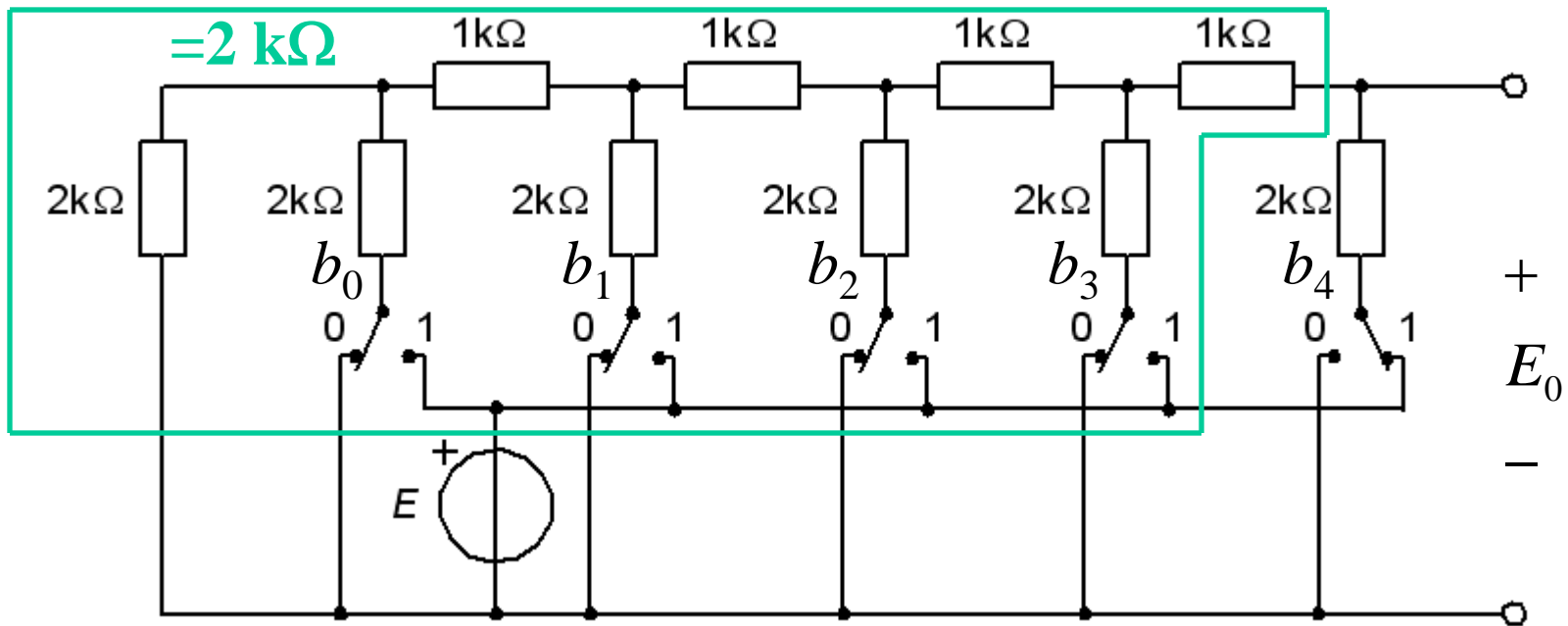
• Slutsats:

$$R_I = 1 + 1 = 2\text{ k}\Omega$$

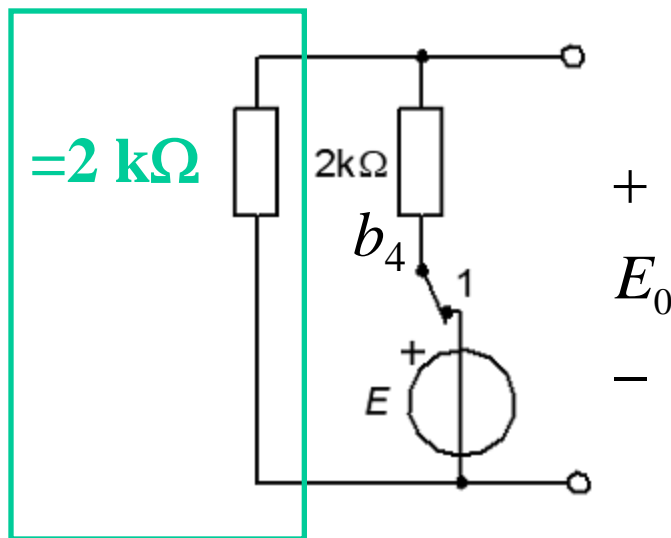
Oavsett 1 eller 0 blir totala inresistansen från de tidigare stegen *alltid* $2\text{ k}\Omega$

Tvåpolssatsens E_0

R-2R $b_4=1$ $E_0=?$

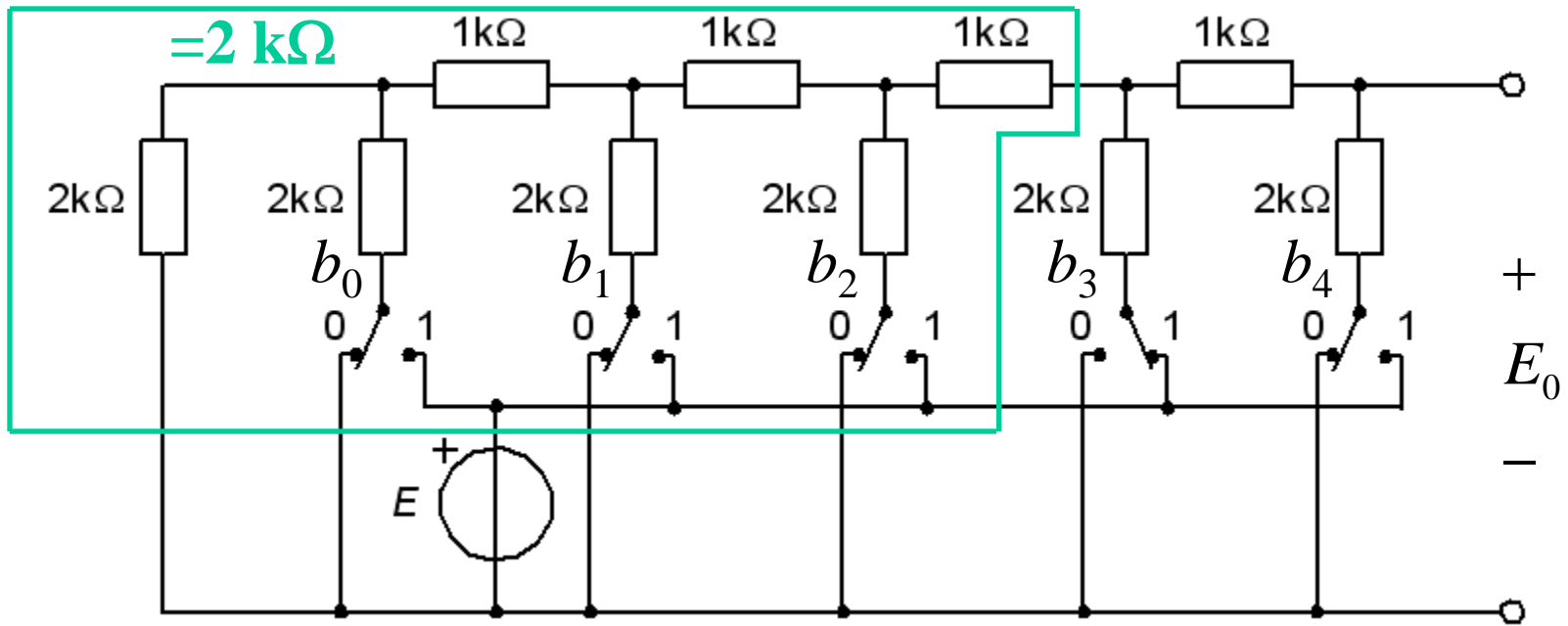
R-2R $b_4=1$ $E_0=?$

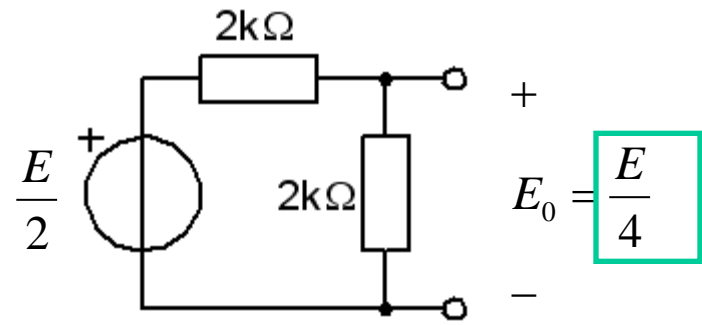
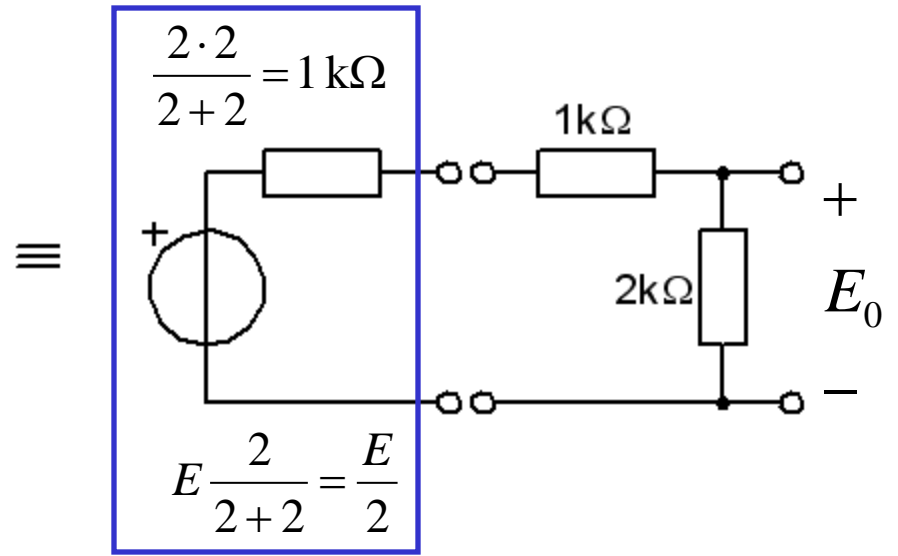
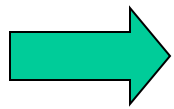
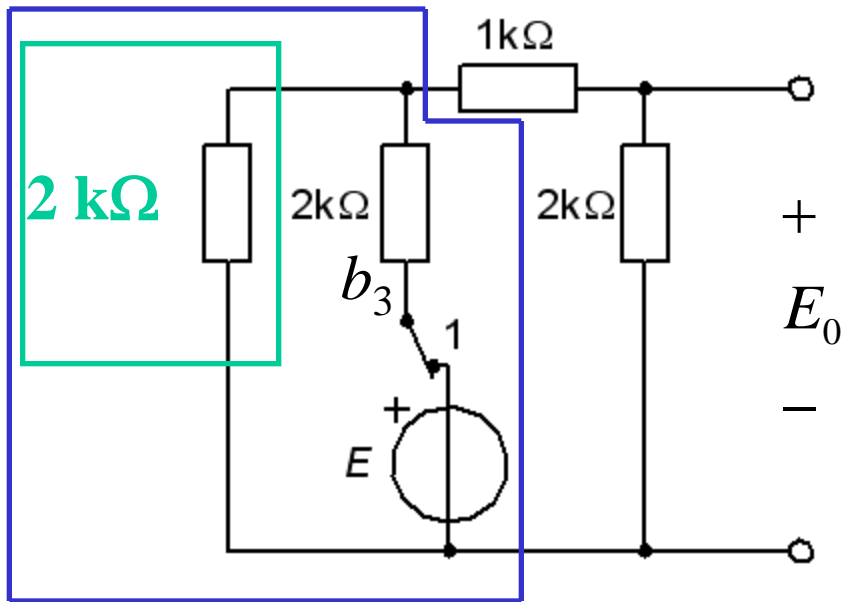
Spänningsdelare:

$$E_0 = E \frac{2}{2+2} = \frac{E}{2}$$

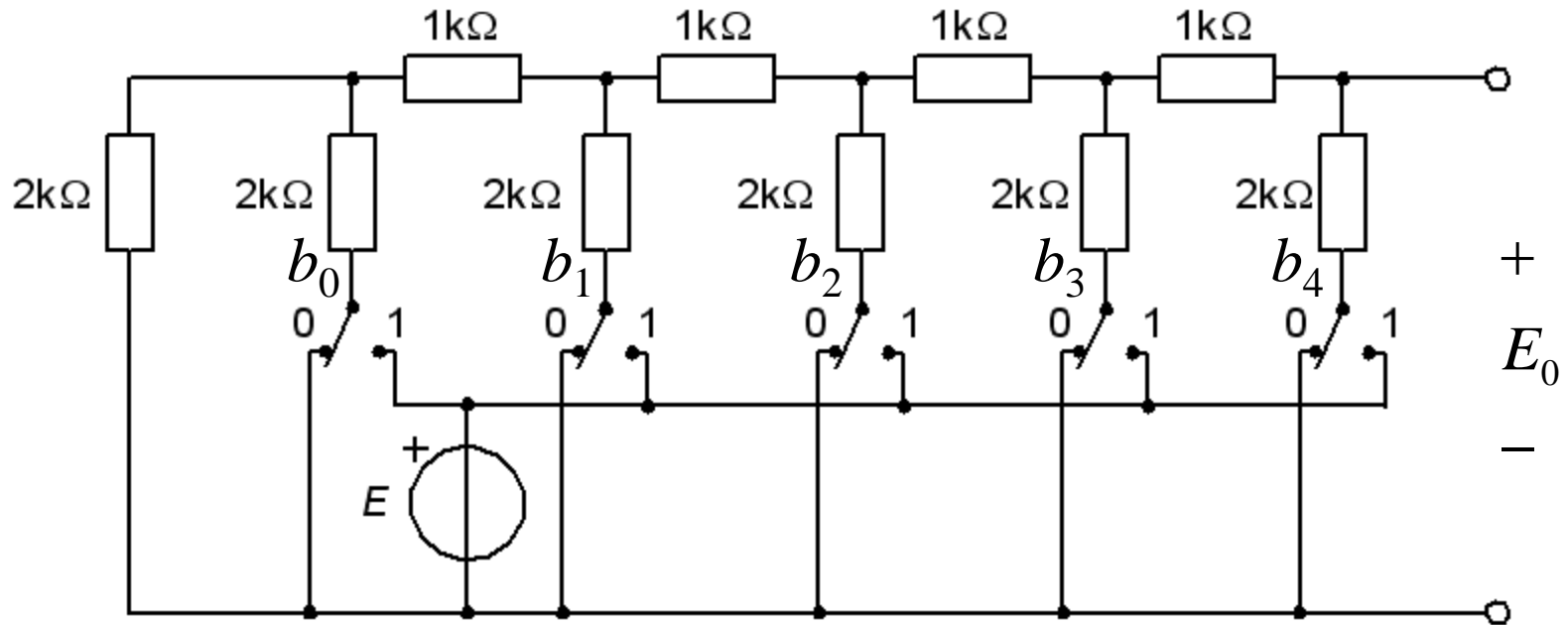
R-2R $b_3=1$ $E_0=?$

R-2R $b_3=1$ $E_0=?$

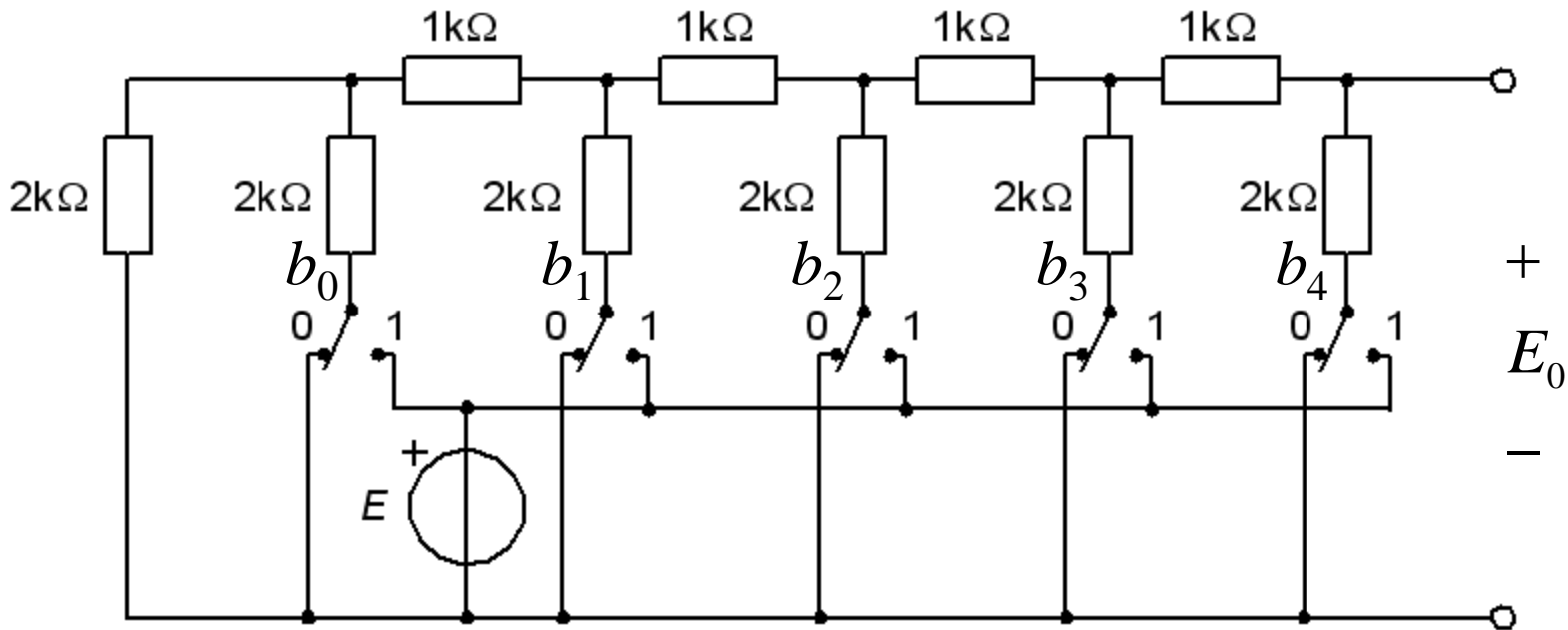
R-2R slutsats $E_0 \dots$

$$b_4 = 1 \Rightarrow \frac{E}{2} \quad b_3 = 1 \Rightarrow \frac{E}{4} \quad b_2 = 1 \Rightarrow \frac{E}{8} \quad \dots$$

- Rimlig gissning – eller hur?

R-2R superposition

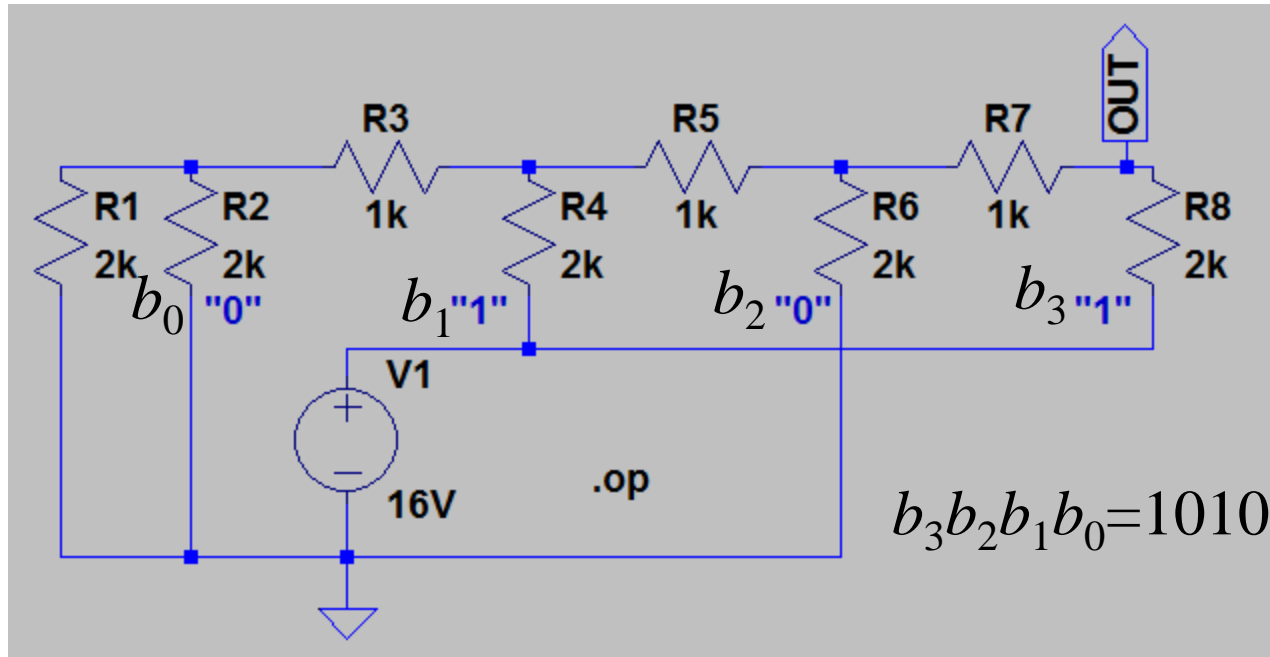
- Enligt **superpositionsprincipen** kan bidragen från $b_4 b_3 b_2 \dots b_0$ adderas var för sig:

$$b_4 b_3 b_2 b_1 b_0 \longrightarrow E_0 = E \cdot \left(\frac{b_4}{2} + \frac{b_3}{4} + \frac{b_2}{8} + \frac{b_1}{16} + \frac{b_0}{32} \right)$$

William Sandqvist william@kth.se

*Vi har en
DA-
omvandlare!*

R-2R simulering

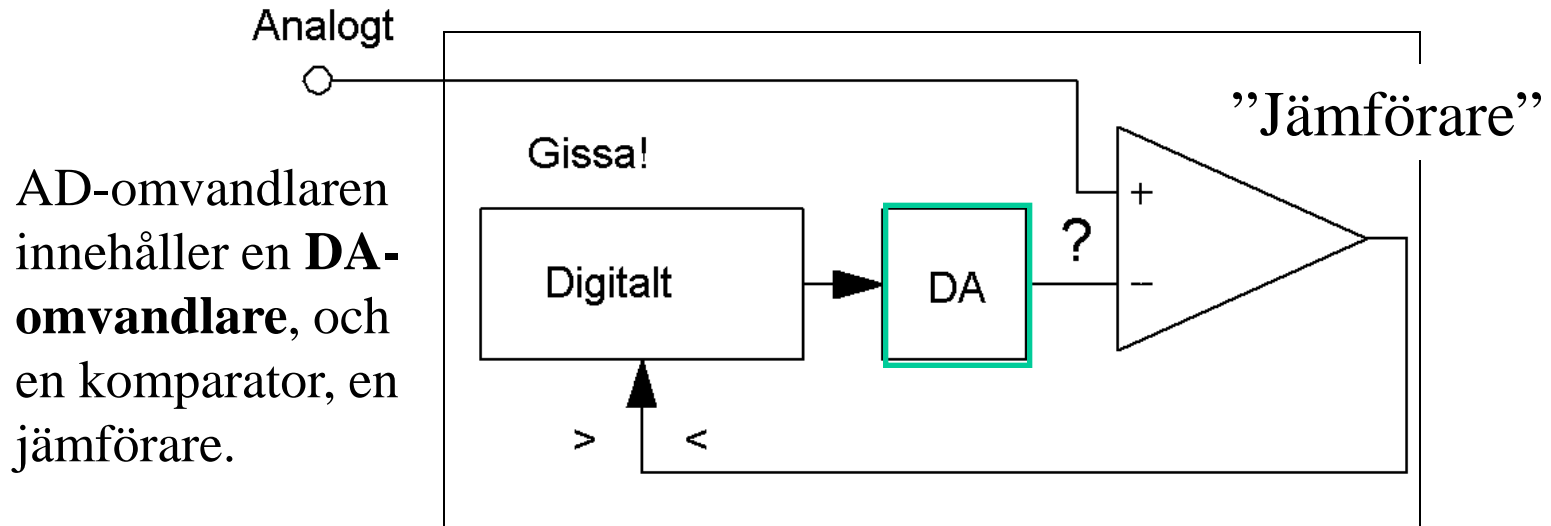

Vad tror Du OUT blir?

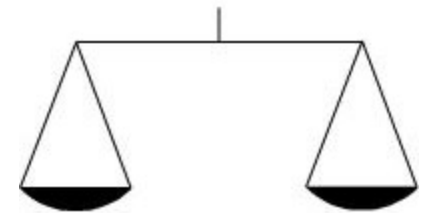
William Sandqvist william@kth.se

AD-omvandlare?

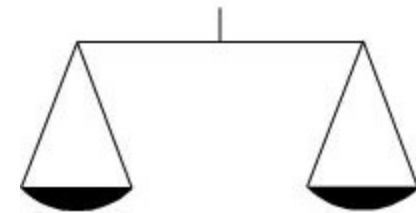
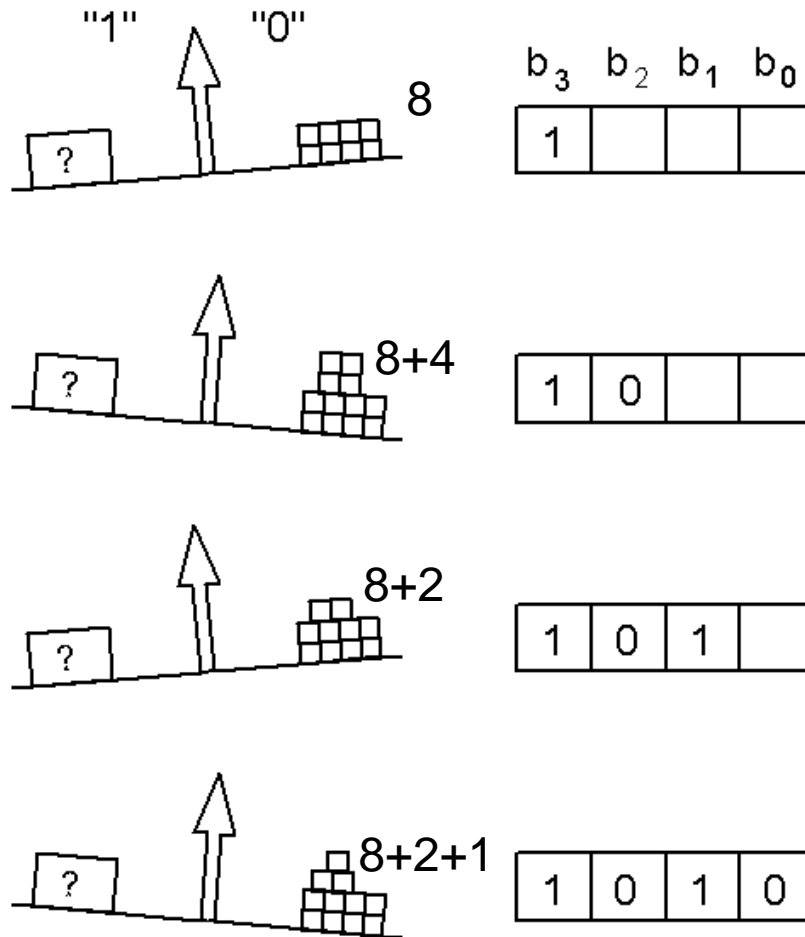
Succesiva approximationer

AD-omvandling enligt metoden succesiva approximationer är jämförbart med att väga en okänd massa med binära vikter på en balansvåg. Man provar steg för steg med att lägga till binära ”vikter” om ”<” eller dra ifrån ”vikter” om ”>”.

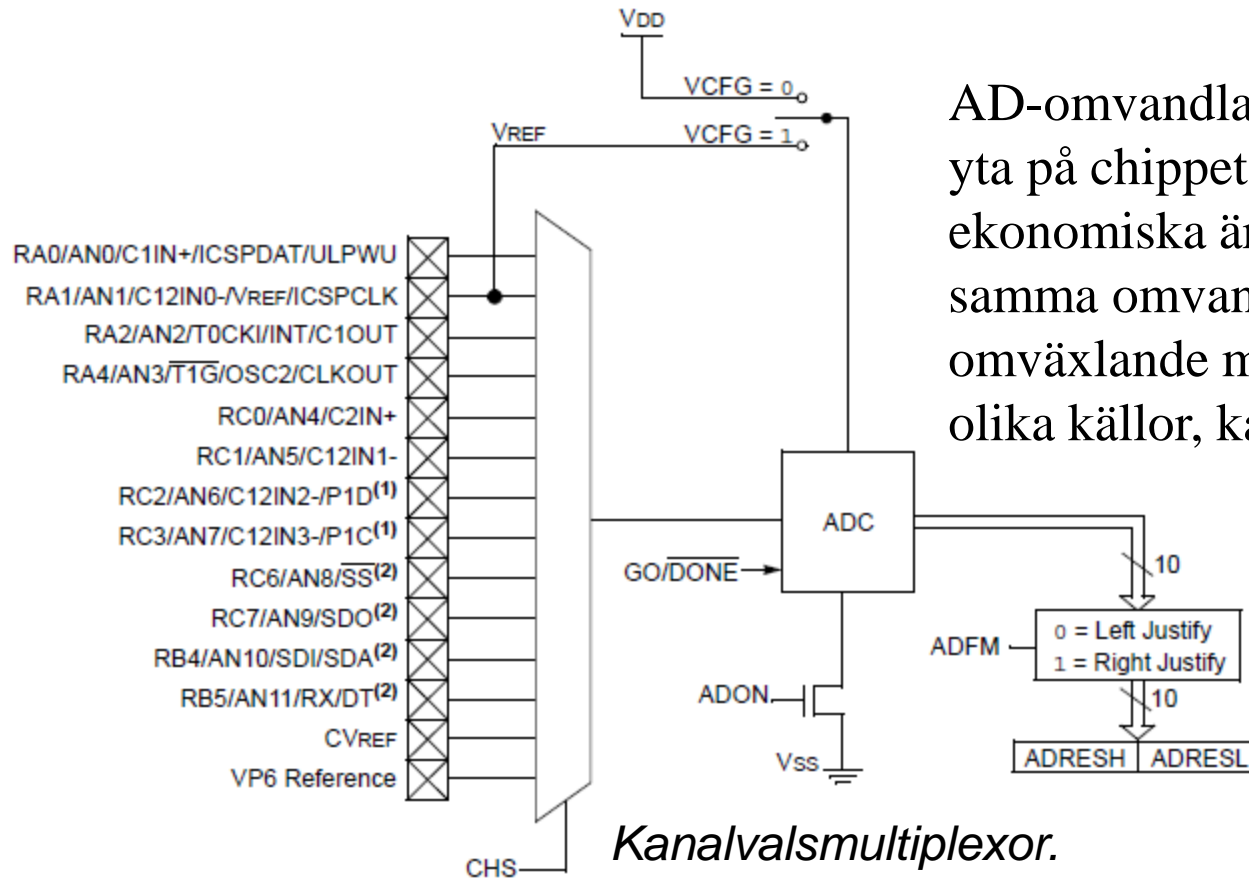

Binära vikter 8 4 2 1 ...

AD-omvandlingen tar tid. För varje bits ökad upplösning krävs jämförelse i ytterligare ett steg.

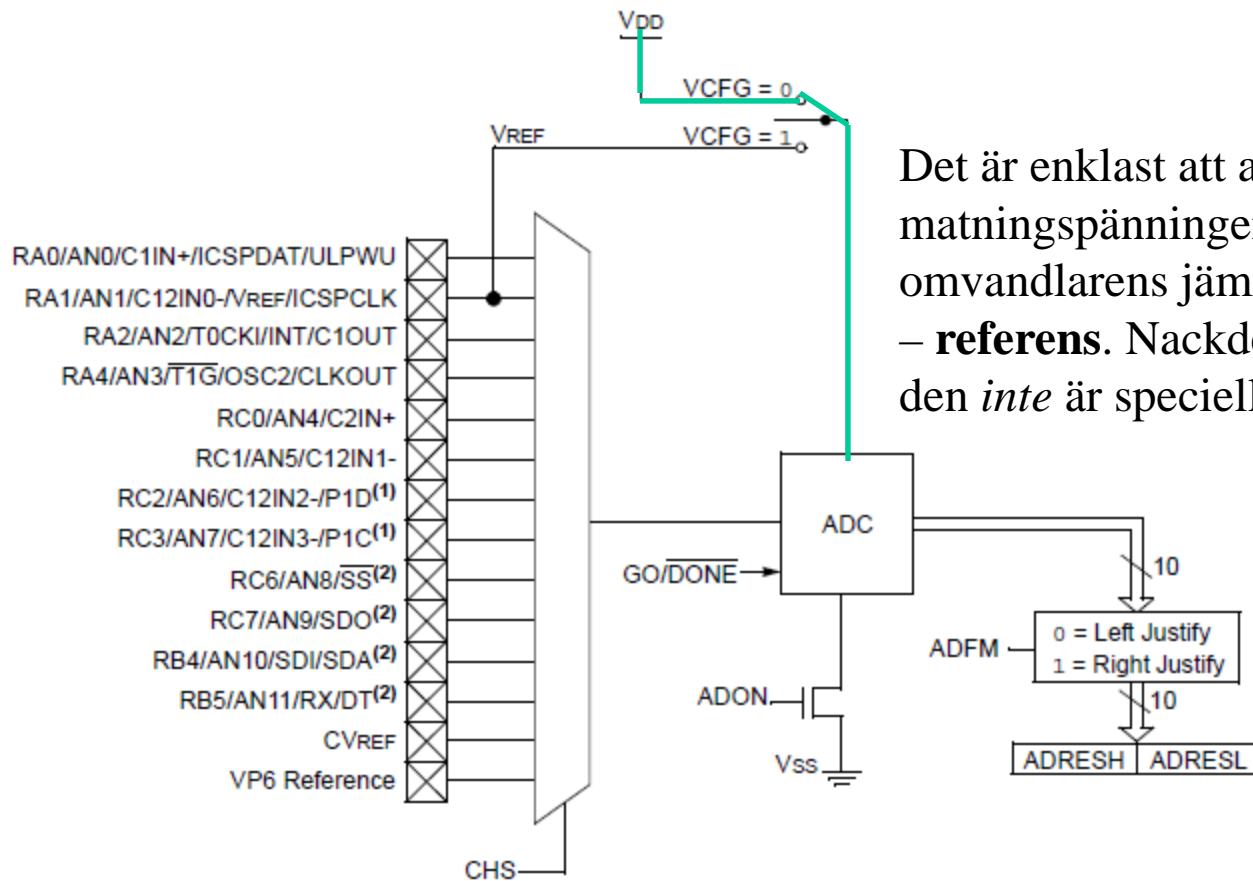
En AD-omvandlare, 14 kanaler

AD-omvandlaren upptar en stor yta på chipet – så det ekonomiska är att använda samma omvandlare till att omväxlande mäta upp till 14 olika källor, kanaler.

PIC-
processorn
har en 10-
bitars AD-
omvandlare

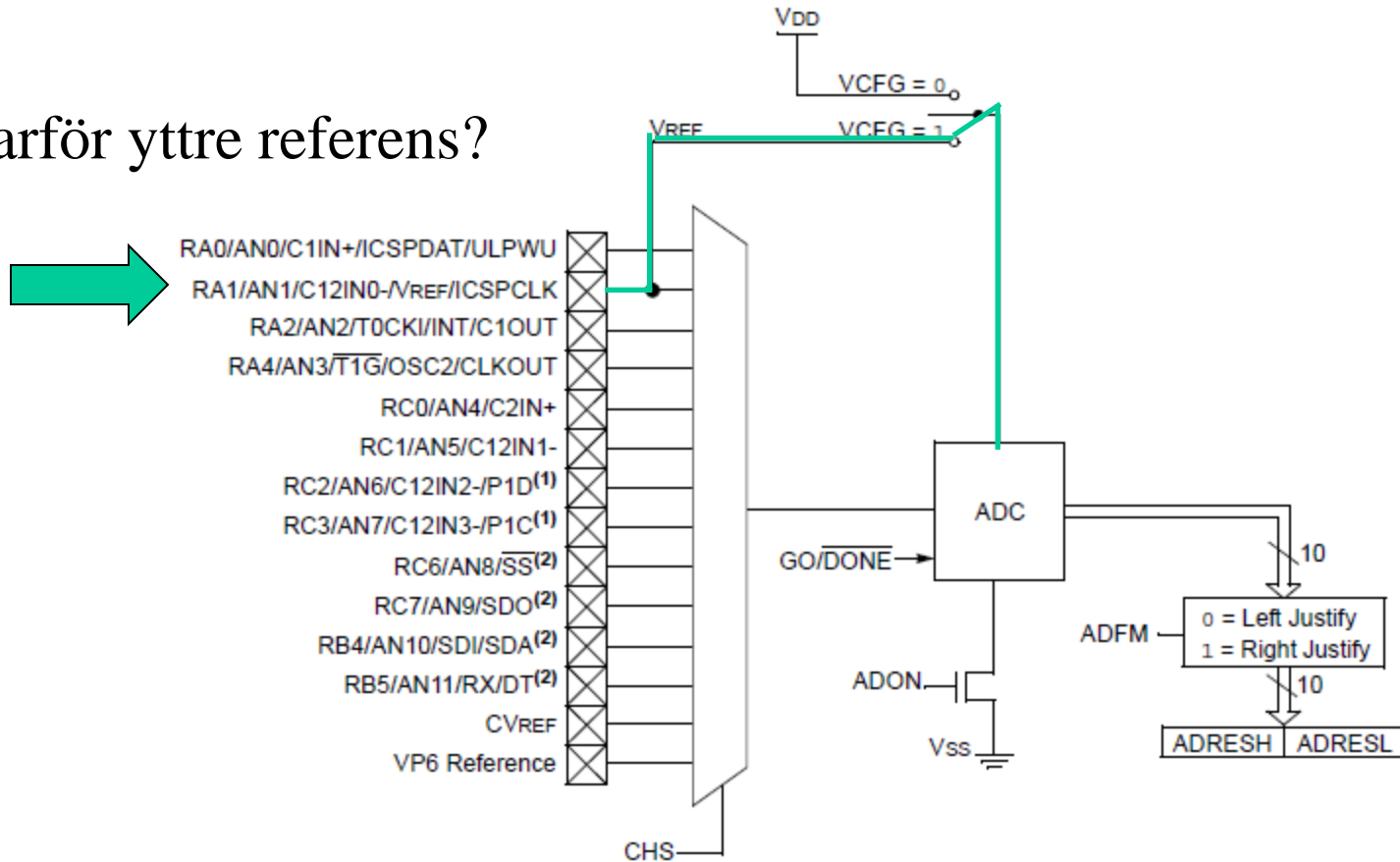
Matningspänningen som referens

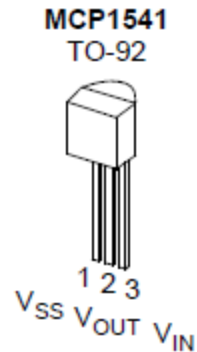
Det är enklast att använda matningspänningen som AD-omvandlarens jämförelsevärde – **referens**. Nackdelen är att den *inte* är speciellt noggrann.

Inre eller yttre referens?

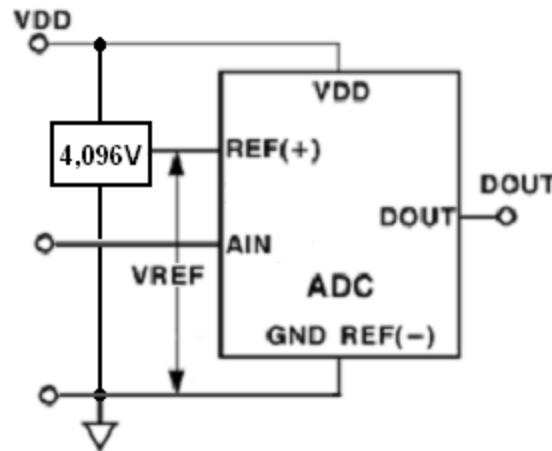
Varför yttre referens?

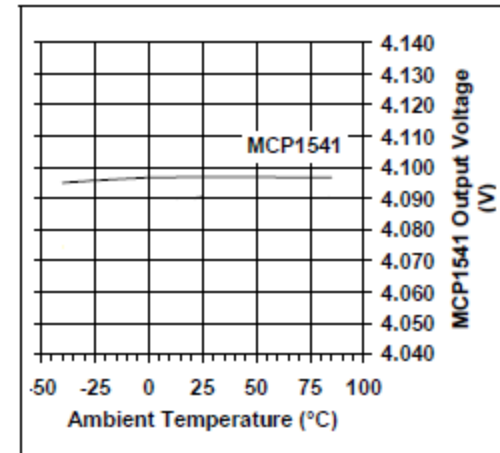
Stabiliserad referens 4,096 V

MCP1541

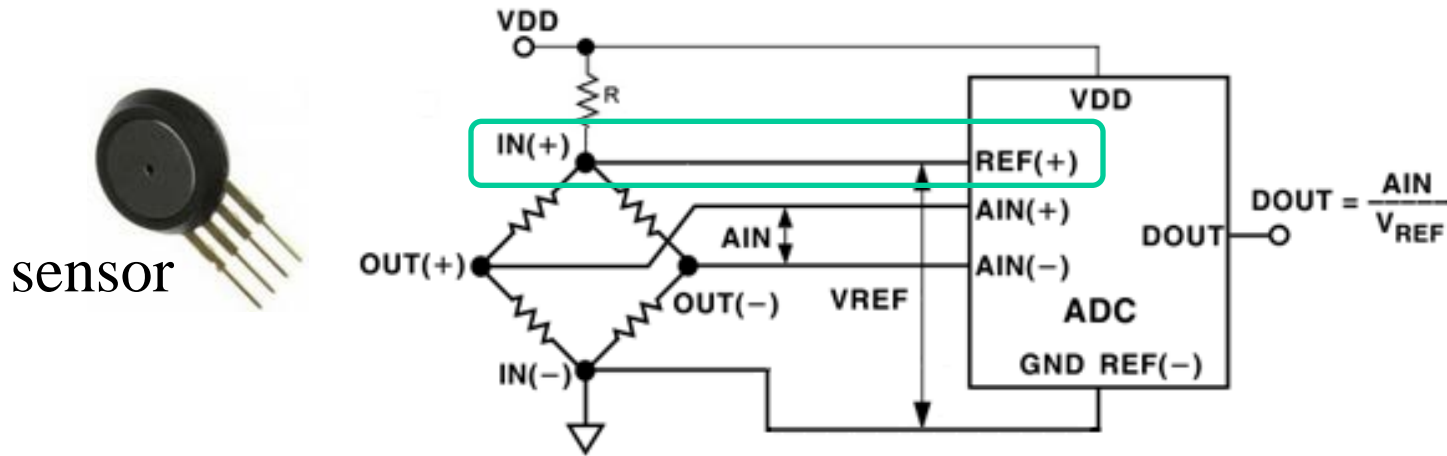

Temperature Drift

Om man köper en **stabiliserande referens** krets kan man kanske välja värdet 4,096 V ($4096=2^{12}$) som ger en 10-bitars AD-omvandlare exakta 4 mV-steg, *utan* att man behöver tillgripa skalning med multiplikationer och divisioner.

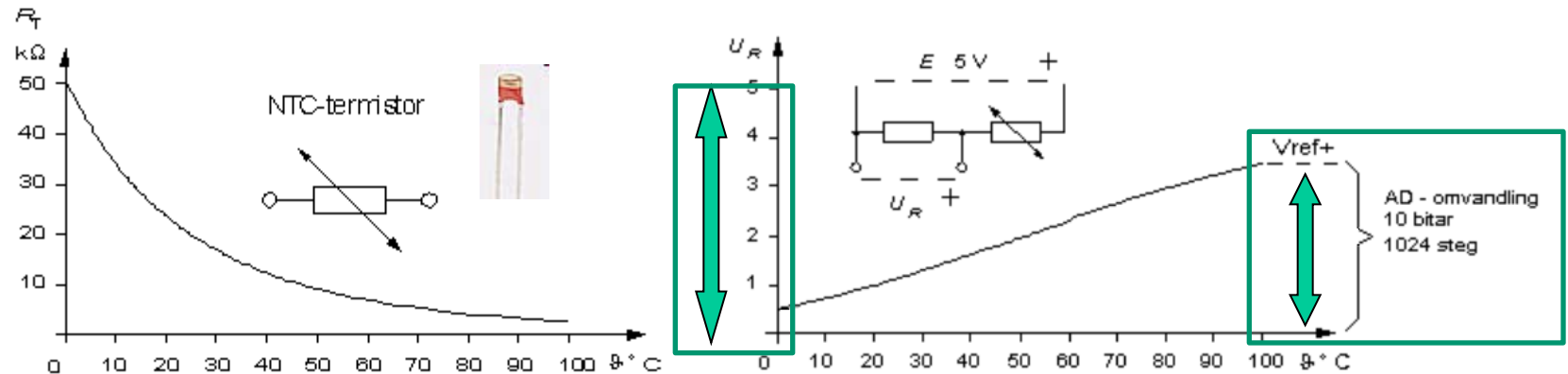
Ratiometrisk inkoppling

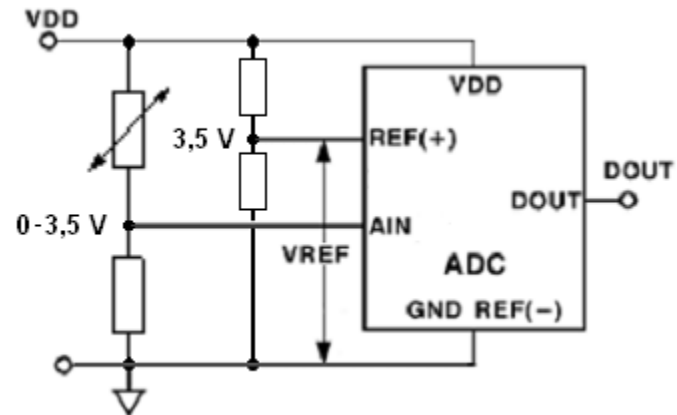
Om en sensors *mätvärde beror av matningen* kan man antingen ha **stabiliserad matning** (dyrbart) – eller enklare, så kallad **ratiometrisk matning**. Om matning och AD-omvandlarens referensspänning är samma, följs dom åt vid förändringar, och det AD-omvandlade mätvärdet förblir opåverkat!

Anpassa mätområdet

En NTC-termistor har hög känslighet, men ett olinjärt temperatursamband.

Man linjäriserar med en resistor – och får då mätområdet 0 ...3,5 V. Om referensen då är 3,5 V i stället för 5 V så utnyttjar man hela AD-omvandlarens område till mätningen.

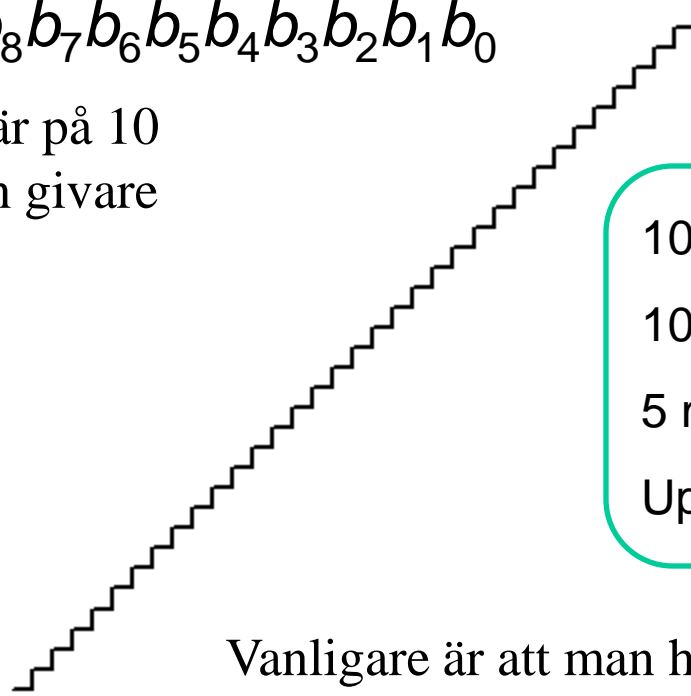
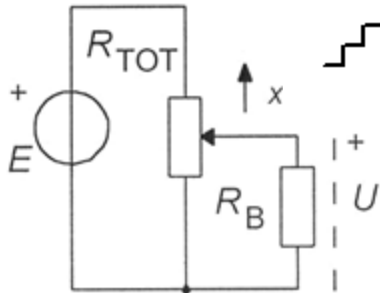

Behövs 10 bitars upplösning?

$b_9 b_8 b_7 b_6 b_5 b_4 b_3 b_2 b_1 b_0$

AD-omvandlaren är på 10 bitar. Vad kostar en givare som har 10 bitars upplösning?

100 \$?

10 bitar

1024 steg

5 mV/steg

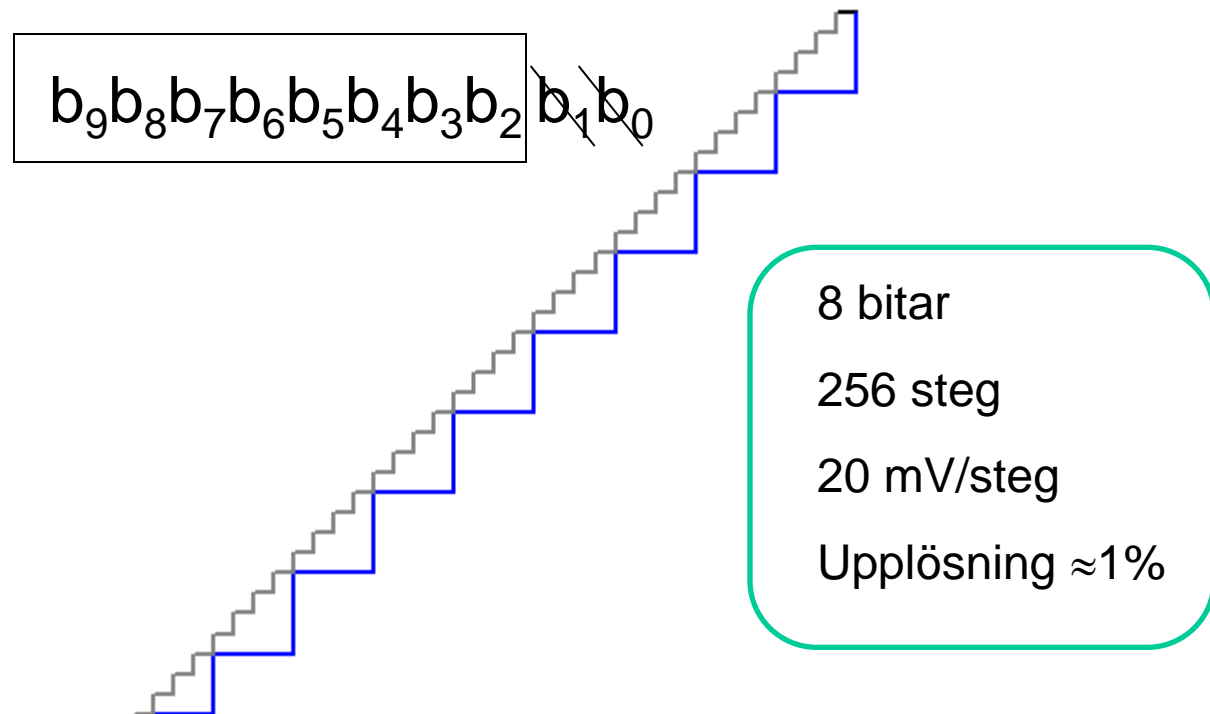
Upplösning $\approx 0,1\%$

Vanligare är att man har råd med en 8 bitars givare. (PICprocessorn själv kostar 2 \$).

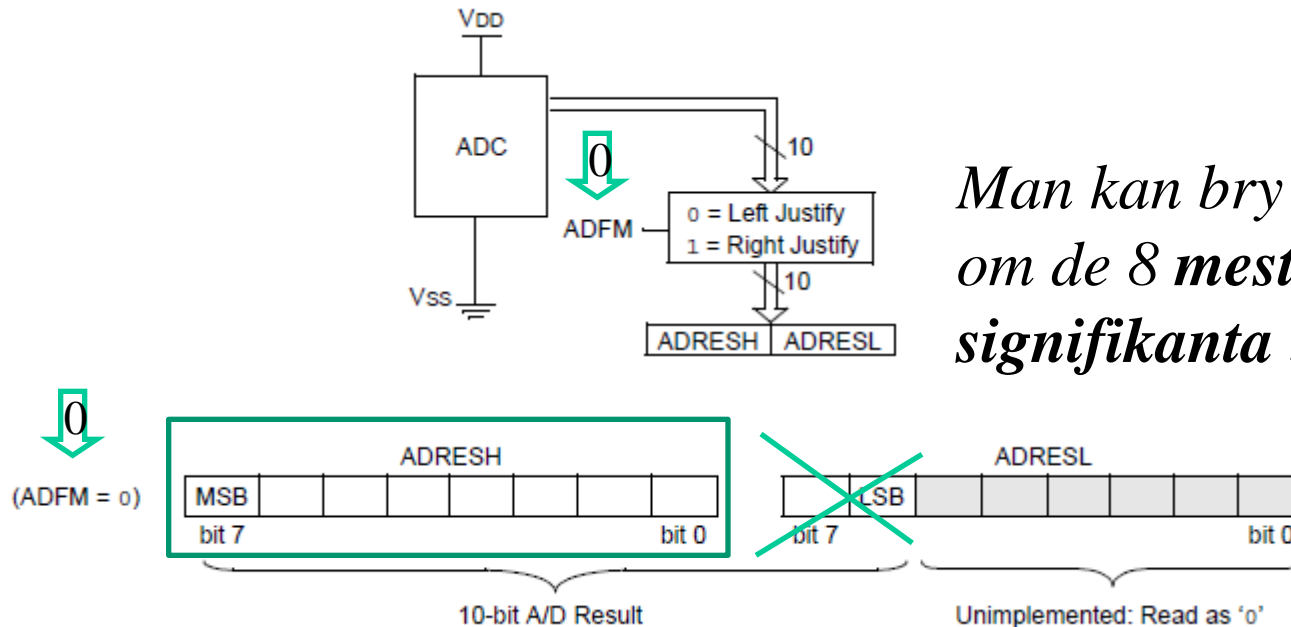
Bilden visar en resistiv givare för position som kan dra nytta av 10-bitars upplösning.

8-bitars program

Behöver man bara **8 bitars upplösning** kan man *strunta* i de två minst signifikanta bitarna och hantera resultatet som en Byte.

8-bitars program

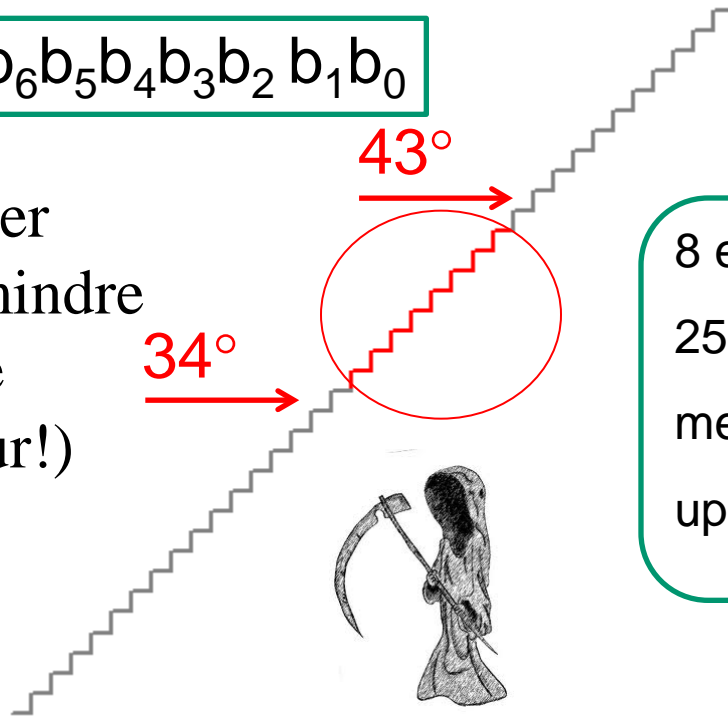
```
ADFM=0;  
char value;  
value = ADRESH; /* 8-bit measurement */
```

Undvik förstärkare

Behöver man bara **8 bitars upplösning** kan man *ändå* använda 10 bitars upplösning för att undvika att behöva förstärka givarsignalen. De två mest signifikanta bitarna blir **konstanta**. Man kan därför låta bli att läsa av dem.

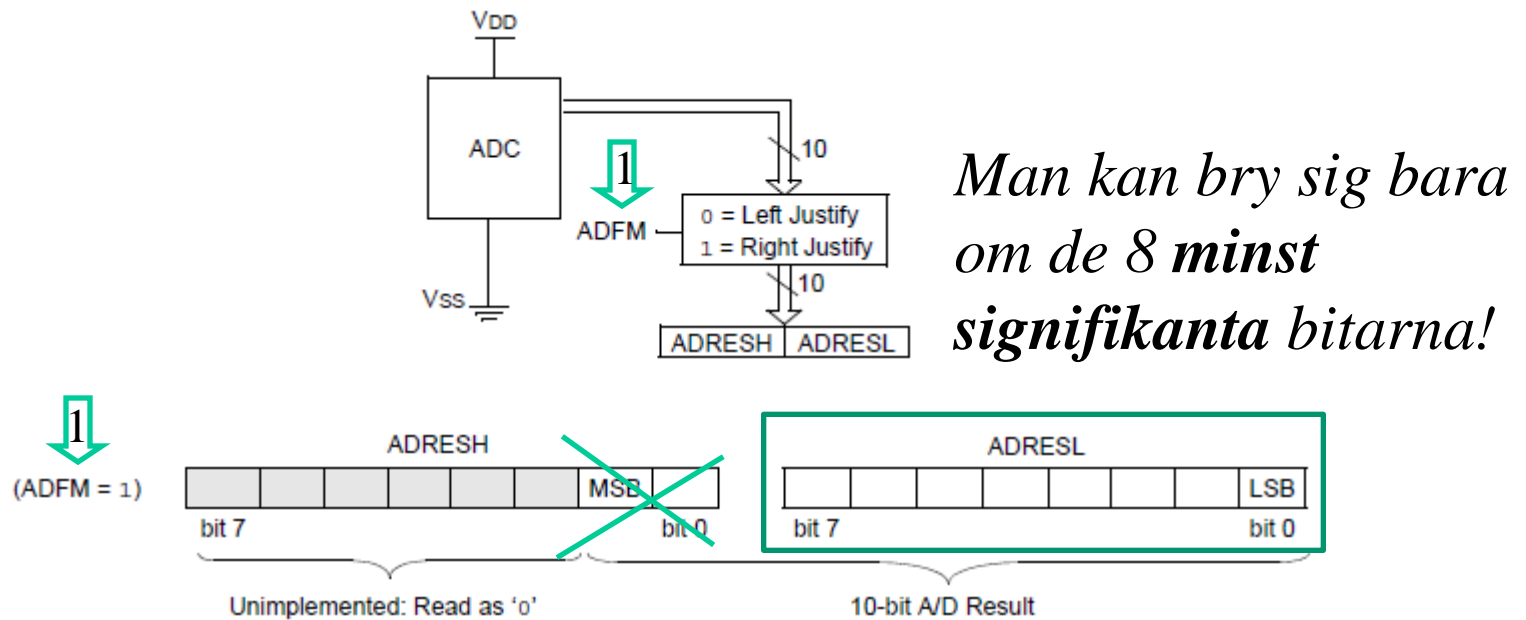
~~1~~ ~~0~~ $b_7 b_6 b_5 b_4 b_3 b_2 b_1 b_0$

En febertermometer
behöver bara ett mindre
temperaturområde
 $34^\circ \dots 43^\circ$ (eller hur!)

8 effektiva bitar,
256 effektiva steg
med 5 mV/steg
upplösning $\approx 1\%$

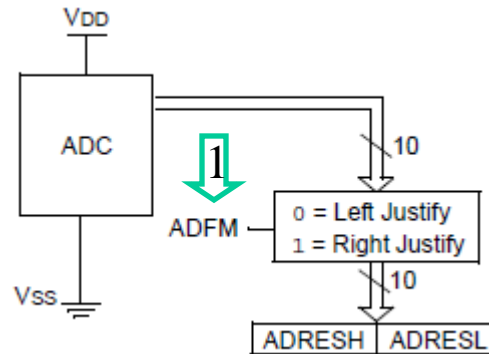
8-bitars program

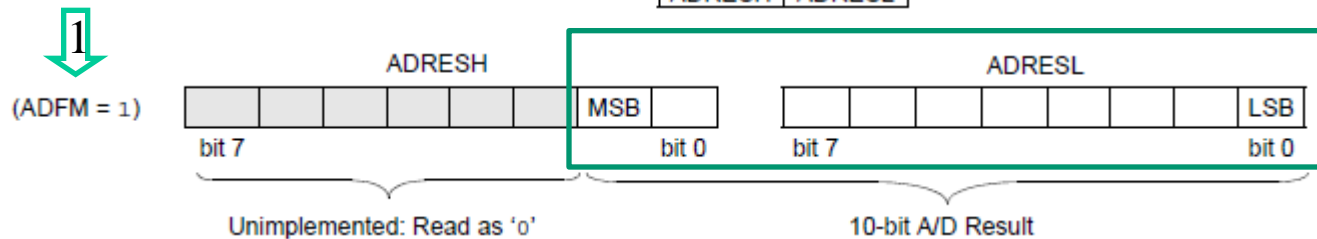
```
ADFM=0;  
char value;  
value = ADRESL; /* 8-bit measurement */
```

16-bitars program

10-bitar
1024 steg
5 mV/steg
upplösning $\approx 0,1\%$

När man verkligen behöver 10 bitar i en 16-bitars variabel.

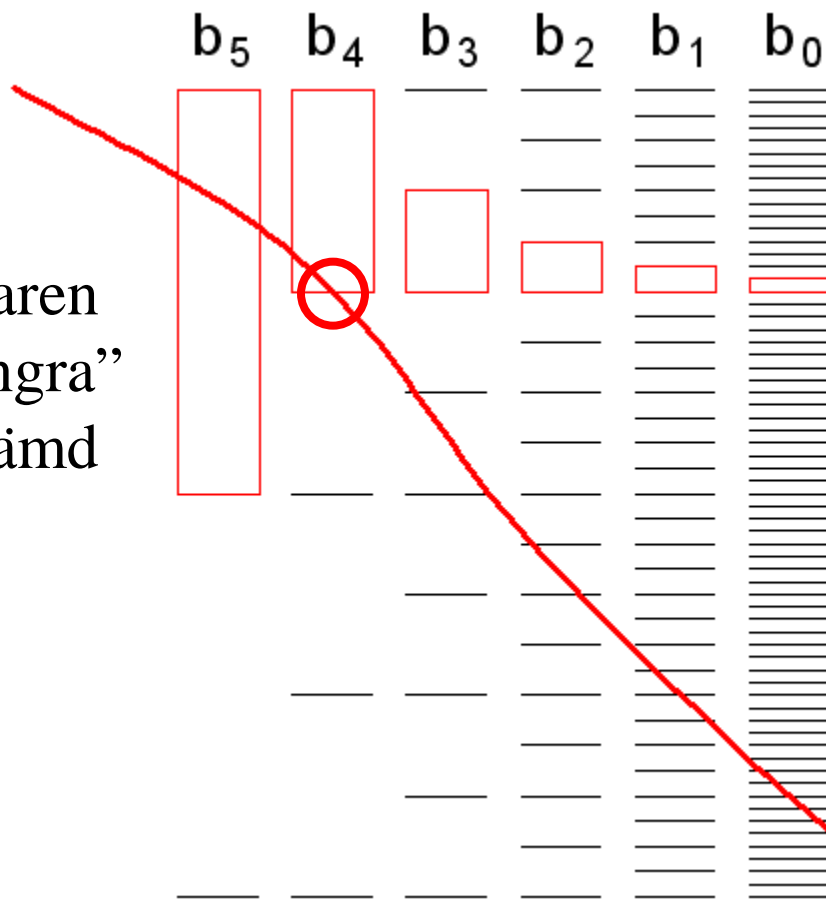


```
ADFM=1;  
unsigned long value;  
value = ADRESH * 256;  
value += ADRESL; /* 10-bit measurement */
```

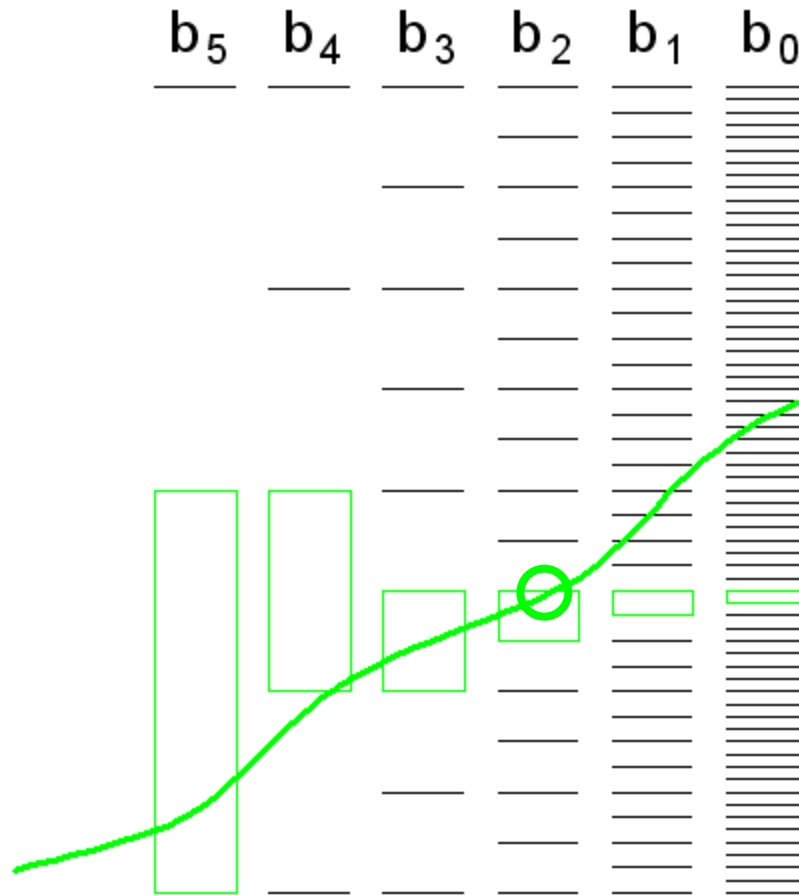
William Sandqvist william@kth.se

Vad händer om signalen ändrar sig under omvandlingen?

AD-omvandlaren kan aldrig "ångra" en redan bestämd bit!

Resultatet blir ett värde som förekommit under omvandlingen, men vid en obestämd tidpunkt!

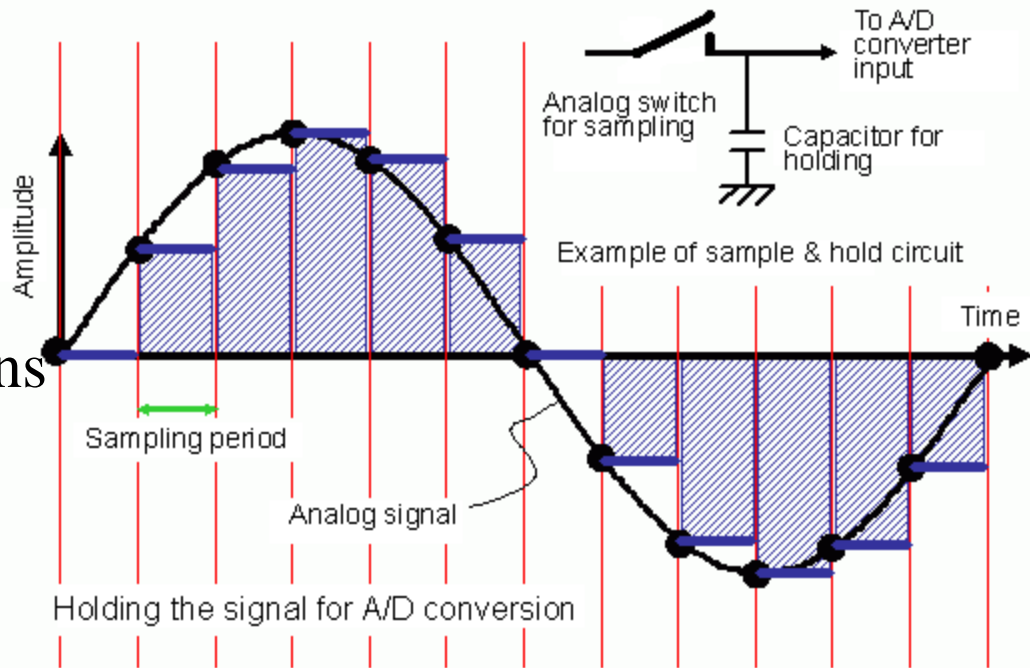
Problemet

Samplingtid-
punkten blir
obestämd!

Sample & Hold -krets

Lösningen är att den analoga signalen ”fryses” under omvandlingen.

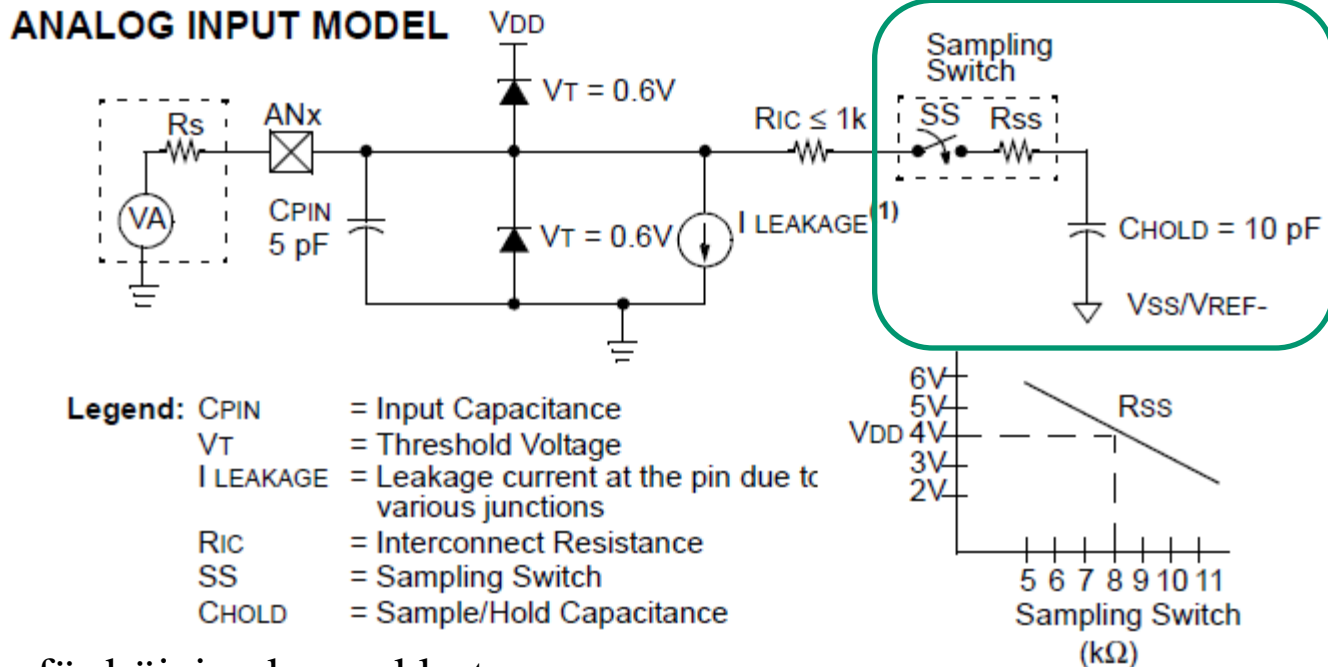
Vid AD-omvandlingens start tar en switch ett ”sample” av signalen och lagrar det i en kondensator.

PIC-processorernas samplingskondensator har kapacitansen $\approx 10\text{pF}$.

Acquisition time t_{ACQ}

Varje gång man har **valt/ändrat kanal** måste **samplingskondensatorn** C_{HOLD} hinna ladda upp sig till den analoga spänningen. Detta tar c:a 5 μ s.

En 5 μ s fördröjning kan enklast programmeras som:

```
nop2(); nop2(); nop(); /* 5 us 4 MHz clock */;
```

AD-klockpulser

AD-omvandlaren kan *högst* använda klockfrekvensen 250 kHz. Om PIC-procressorns klocka är **4 MHz** måste den först delas ned 16 gånger innan den kan användas som AD-klocka.

REGISTER 9-2: ADCON1: A/D CONTROL REGISTER 1

U-0	R/W-0	R/W-0	R/W-0	U-0	U-0	U-0	U-0
—	ADCS2	ADCS1	ADCS0	—	—	—	—
bit 7							bit 0

ADCS<2:0>: A/D Conversion Clock Select bits

000 = FOSC/2

001 = FOSC/8

010 = FOSC/32

x11 = FRC (clock derived from a dedicated internal oscillator = 500 kHz max)

100 = FOSC/4

101 = FOSC/16

110 = FOSC/64

ADCON1=0b0.101.0000;

$$1010000_2 = 80_{10} \quad T_{AD} = 4\mu\text{s} \quad f_{AD} = 500\text{kHz}$$

Starta AD och vänta på klar

REGISTER 9-1: ADCON0: A/D CONTROL REGISTER 0

R/W-0	R/W-0	R/W-0	R/W-0	R/W-0	R/W-0	R/W-0	R/W-0
ADFM	VCFG	CHS3	CHS2	CHS1	CHS0	GO/DONE	ADON
bit 7							bit 0

Starta AD-
omvandling:

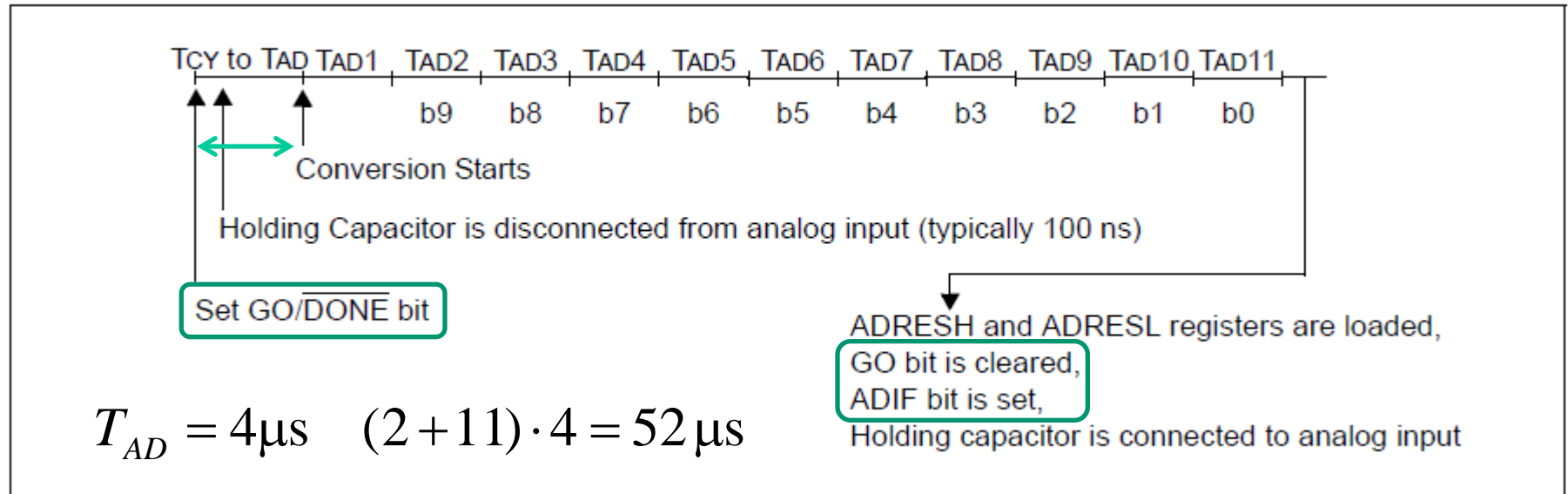
```
GO = 1;
```

Vänta på AD-
omvandling klar:

```
while(GO) ;
```

AD-omvandlingen tar tid

FIGURE 9-2: ANALOG-TO-DIGITAL CONVERSION T_{AD} CYCLES

Omvandlingen tar c:a 2+11 AD-klockpulser.

Om man bortser från att PIC-processorn måste göra något (?) med de AD-omvandlade värdena (som också tar tid), så blir den teoretiskt högsta samplingsfrekvensen:

$$f_{S \max} = \frac{1}{52\mu\text{s}} = 19,2 \text{ kHz}$$

AD-omvandlingen tar tid

Om man omväxlande omvandlar två kanaler (stereo?) tillkommer omställning/inställningstiden för samplingskondensatorn $T_{ACQ} = 5 \mu\text{s}$.

$$f_{S_{\max}} = \frac{1}{52 + 5 + 52 + 5 [\mu\text{s}]} = 8,8 \text{ kHz}$$

PIC-processorn klarar de flesta industriella styrprocesser – men den är naturligtvis helt otillräcklig som ”signalprocessor” för tex. ljudeffekter!

Många inställningsmöjligheter!

TABLE 9-2: SUMMARY OF ASSOCIATED ADC REGISTERS

Name	Bit 7	Bit 6	Bit 5	Bit 4	Bit 3	Bit 2	Bit 1	Bit 0	Value on POR, BOR	Value on all other Resets
ADCON0	ADFM	VCFG	CHS3	CHS2	CHS1	CHS0	GO/DONE	ADON	0000 0000	0000 0000
ADCON1	—	ADCS2	ADCS1	ADCS0	—	—	—	—	-000 ----	-000 ----
ANSEL	ANS7	ANS6	ANS5	ANS4	ANS3	ANS2	ANS1	ANS0	1111 1111	1111 1111
ANSELH	—	—	—	—	ANS11	ANS10	ANS9	ANS8	---- 1111	---- 1111
ADRESH	A/D Result Register High Byte								xxxx xxxx	uuuu uuuu
ADRESL	A/D Result Register Low Byte								xxxx xxxx	uuuu uuuu
INTCON	GIE	PEIE	T0IE	INTE	RABIE	T0IF	INTF	RABIF	0000 000x	0000 000x
PIE1	—	ADIE	RCIE	TXIE	SSPIE	CCP1IE	TMR2IE	TMR1IE	-000 0000	-000 0000
PIR1	—	ADIF	RCIF	TXIF	SSPIF	CCP1IF	TMR2IF	TMR1IF	-000 0000	-000 0000
PORTA	—	—	RA5	RA4	RA3	RA2	RA1	RA0	--xx xxxx	--uu uuuu
PORTB	RB7	RB6	RB5	RB4	—	—	—	—	xxxx ----	uuuu ----
PORTC	RC7	RC6	RC5	RC4	RC3	RC2	RC1	RC0	xxxx xxxx	uuuu uuuu
TRISA	—	—	TRISA5	TRISA4	TRISA3	TRISA2	TRISA1	TRISA0	--11 1111	--11 1111
TRISB	TRISB7	TRISB6	TRISB5	TRISB4	—	—	—	—	1111 ----	1111 ----
TRISC	TRISC7	TRISC6	TRISC5	TRISC4	TRISC3	TRISC2	TRISC1	TRISC0	1111 1111	1111 1111

Legend: x = unknown, u = unchanged, - = unimplemented read as '0'. Shaded cells are not used for ADC module.

AD-omvandling – steg för steg

1. Configure Port:

- Disable pin output driver (See TRIS register)
- Configure pin as analog (See ANSEL register).

2. Configure the ADC module:

- Select ADC conversion clock (ADCON1, ADCS<2:0>).
- Configure voltage reference (ADCON0, VCFG).
- Select ADC input channel (ADCON0, CHS<3:0>).
- Select result format (ADCON0, ADFM).
- Turn on ADC module (ADCON0, ADON)

3. Start conversion set the GO/DONE bit. (ADCON0, GO)

4. Wait for ADC conversion to complete, polling the GO/DONE bit. (ADCON0, GO)

5. Read ADC Result (ADRESH, ADRESL)

William Sandqvist william@kth.se